

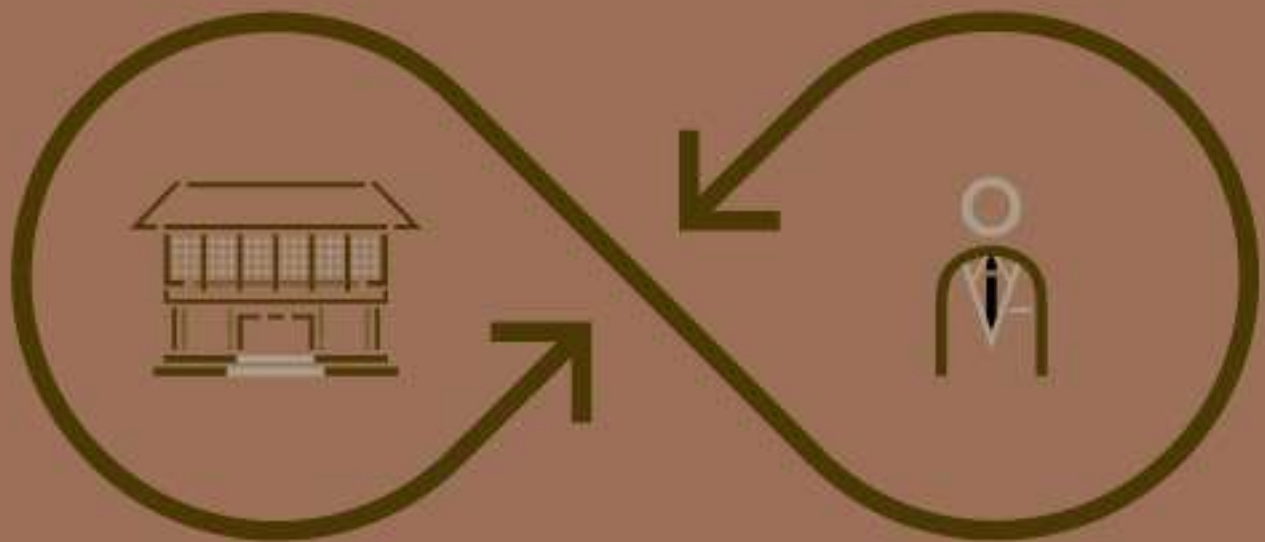

ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายงานแนวโน้มธุรกิจภาคเหนือ ไตรมาส 3 ปี 2558

โครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยและนักธุรกิจ

ธปท. ได้จัดทำ “โครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับนักธุรกิจ” (Economic/Business Information Exchange Program) ขึ้น เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกับธุรกิจภาคเอกชนเกี่ยวกับสถานการณ์เศรษฐกิจปัจจุบันทั้งในระดับมหภาคและระดับธุรกิจ รวมถึงการคาดการณ์แนวโน้มเศรษฐกิจ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินนโยบายการเงิน โครงการนี้จึงเป็นการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) เพื่อช่วยเสริมการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ที่ใช้เครื่องชี้ต่าง ๆ และแบบจำลองทางเศรษฐมิติในการประมาณการเศรษฐกิจ ซึ่งธนาคารกลางหรือหน่วยงานที่ดูแลเศรษฐกิจในหลายๆ ประเทศได้มีการจัดทำโครงการในลักษณะนี้เช่นกัน อาทิ ธนาคารกลางอังกฤษ ธนาคารกลางออสเตรเลีย และกระทรวงการคลังออสเตรเลีย

โครงการนี้เริ่มดำเนินการครั้งแรกในเดือนมกราคม 2547 โดยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากธุรกิจเอกชนประมาณ 200 ราย และได้ดำเนินการต่อเนื่องมาเป็นลำดับ โดยการคัดเลือกธุรกิจที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจทั้งธุรกิจขนาดย่อม ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ทั่วประเทศ เพื่อให้ครอบคลุมและสะท้อนกิจกรรมในภาคเศรษฐกิจจริงได้มากที่สุด โดยจัดส่งคณะผู้แทนจาก ธปท. เข้าพบผู้บริหารของภาคธุรกิจต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความเห็นประเด็นเศรษฐกิจและธุรกิจ แล้วประมวลผล โดยจัดทำ “รายงานแนวโน้มธุรกิจ” เผยแพร่ใน Website ของ ธปท. เป็นประจำทุกไตรมาส

ในส่วนของภาคเหนือ ธปท. สำนักงานภาคเหนือ ได้จัดทำ “รายงานแนวโน้มธุรกิจภาคเหนือ” เผยแพร่เป็นรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาส 2 ปี 2552 เป็นต้นมา และในช่วงปี 2554-2557 ได้ปรับการเผยแพร่เป็นรายเดือน อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ผลสรุปภาวะและแนวโน้มธุรกิจมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น และมีรอบเวลาเผยแพร่สอดคล้องกันทุกสำนักงานภาค รวมทั้งสอดคล้องกับสำนักงานใหญ่ จึงปรับการเผยแพร่เป็นรายไตรมาสอีกครั้ง โดยเริ่มตั้งแต่ฉบับไตรมาส 4 ปี 2557 เป็นต้นไป

ข้อมูลเพิ่มเติม

ณวรา สกุล ณ มรรคา	โทร.0-5393-1144	email: NawaraS@bot.or.th
อาทร เจียมเด่นงาม	โทร.0-5393-1083	email: ArtronJ@bot.or.th
เกษณี หล่อตระกุลงาม	โทร.0-5393-1091	email: KasaneeL@bot.or.th
กมลทิพย์ ละออกิจ	โทร.0-5393-1102	email: KamontiL@bot.or.th
พรทิพย์ ดิ๊บศรี	โทร.0-5393-1087	email: PornthTh@bot.or.th
พงศกร ทวีสุข	โทร.0-5393-1117	email: Pongsakt@bot.or.th
บุษิตา พรหมมานูวัตติ เลิศพูนวิไลกุล	โทร.0-5393-1156	email: Buchitap@bot.or.th

ส่วนเศรษฐกิจภาค

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ

โทรสาร 0-5322-4168, 0-5393-1163

เว็บไซต์ธนาคาร www.bot.or.th

บทสรุปผู้บริหาร

ผลการสำรวจข้อมูลการคาดการณ์ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักธุรกิจและองค์กรธุรกิจต่าง ๆ ในภาคเหนือ ช่วงไตรมาส 3 ปี 2558 รวม 55 ราย ประกอบด้วยธุรกิจใน จ.เชียงใหม่ 24 ราย ลำพูน 7 ราย ลำปาง 6 ราย เชียงราย 3 ราย นครสวรรค์ 10 ราย พิษณุโลก 4 ราย และพิจิตร 1 รายสรุปได้ดังนี้

ภาวะธุรกิจภาคเหนือ ไตรมาส 3/2558 ภาพรวมธุรกิจส่วนใหญ่ซบเซา เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ธุรกิจที่พึ่งพิงอุปสงค์ในประเทศยอดขายลดลง สอดคล้องกับภาพรวมเศรษฐกิจภาคเหนือที่ยังอ่อนแอ โดยธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนยอดขายยังไม่ดีนัก มีเพียงสินค้าบริโภคจำเป็นในชีวิตประจำวันที่พอขยายตัวได้บ้าง ส่วนสินค้าคงทนประเภทรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และเครื่องใช้ไฟฟ้ายอดขายลดลงต่อเนื่อง ธุรกิจส่วนใหญ่เห็นว่าภาวะซบเซามีมากกว่าที่คาด ด้วยสาเหตุที่ครัวเรือนระมัดระวังค่าใช้จ่าย กำลังซื้อลดลงและความเชื่อมั่นของผู้บริโภคต่ำ ธุรกิจภาคอสังหาริมทรัพย์ยอดขายค่อนข้างซบเซา ทั้งบ้านแนวราบและอาคารสูง อย่างไรก็ตาม ไรท์ดี ธุรกิจวัสดุก่อสร้างบางส่วนมียอดขายเพิ่มขึ้นจากอานิสงค์การก่อสร้างโครงการภาครัฐ และภาคท่องเที่ยวมีแนวโน้มดีต่อเนื่อง นักท่องเที่ยวต่างชาติโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจีนยังเข้ามาท่องเที่ยวทั้งเที่ยวบินตรงและโดยรถยนต์ รวมถึงกลุ่มจัดประชุมสัมมนาของไทยมีมากขึ้นจากช่วงก่อนหน้า สำหรับการค้าต่างประเทศมีแนวโน้มชะลอตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า อย่างไรก็ตาม ไรท์ดี มีบางธุรกิจที่สามารถขยายการส่งออกได้ เช่น อุตสาหกรรมชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์รายที่สามารถออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ กล้องถ่ายภาพประเภทเลนส์แก้ว เครื่องใช้บนโต๊ะอาหารและของแต่งบ้านจากเซรามิก และอาหารแปรรูป ด้านการอ่อนค่าของเงินบาททำให้ธุรกิจส่งออกได้ประโยชน์และแข่งขันด้านราคาได้ แม้อุปสงค์อ่อนตัวลง

แนวโน้มไตรมาส 4/2558 ยอดขายสินค้าอุปโภคบริโภคมีโอกาสปรับตัวดีขึ้นบ้างตามเทศกาล แต่มีข้อจำกัดจากกำลังซื้อผู้บริโภคที่ยังไม่มีปัจจัยชี้ว่าจะฟื้นตัว โดยเฉพาะรายได้เกษตรกรยังไม่ปรับตัวขึ้น เช่นเดียวกับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างยอดขายอาจยังไม่ฟื้นตัวในระยะสั้น ด้านธุรกิจที่คาดว่าจะมีแนวโน้มดีเป็นธุรกิจโรงแรมและท่องเที่ยว ที่เห็นสัญญาณการท่องเที่ยวที่คล่องตัวอย่างต่อเนื่องถึงปีหน้า โดยเฉพาะจากนักท่องเที่ยวจีน ขณะที่ธุรกิจส่งออกที่ขยายการส่งออกได้ในช่วงที่ผ่านมา คาดว่าจะสามารถขยายตัวได้ต่อเนื่อง

รายงานแนวโน้มธุรกิจภาคเหนือไตรมาส 3 ปี 2558

ภาคอุตสาหกรรม

ไตรมาส 3 ปี 2558 การผลิตเพื่อส่งออกในหลายธุรกิจลดลง ทั้งชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ประเภทแผงวงจร ตู้เก็บอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และตัดเย็บเสื้อผ้า ตามภาวะเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าที่ชะลอตัว อย่างไรก็ตาม ไรท์ดี การผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์บางรายปรับตัวดีขึ้นจากการออกแบบสินค้าใหม่ เช่นเดียวกับการผลิตเครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร ของแต่งบ้านจากเซรามิก อาหารแปรรูป และเยื่อกระดาษ ที่สามารถเพิ่มการส่งออกได้ ทั้งนี้ การอ่อนค่าของเงินบาททำให้ธุรกิจได้ประโยชน์ และช่วยเพิ่มความสามารถแข่งขันด้านราคาได้ สำหรับ**แนวโน้มไตรมาส 4 ปี 2558** ธุรกิจส่งออกที่ขยายการส่งออกได้ในช่วงที่ผ่านมา คาดว่าจะขยายตัวได้ต่อเนื่อง

ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนใหญ่ยอดส่งออกลดลง ยกเว้นบางรายที่สามารถปรับเปลี่ยนไปผลิตสินค้าชนิดใหม่ ๆ หรือเป็นสินค้าที่กำลังอยู่ในความต้องการของตลาด เช่น การผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์พื้นฐาน ในรายที่มีความสามารถในการออกแบบ และมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวไปผลิตสินค้าชนิดใหม่ ธุรกิจได้นำเข้าเครื่องจักรจากบริษัทแม่อย่างต่อเนื่อง ผลิตสินค้าประเภท capacitors และ diode ที่เป็นส่วนประกอบทั่วไปของเครื่องใช้ไฟฟ้า และชิ้นส่วน sensor ที่ใช้ในรถยนต์ ส่งออกไปยังบริษัทแม่ที่ญี่ปุ่น ไต้หวัน จีน มาเลเซีย และสิงคโปร์ สามารถส่งออกได้เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากครึ่งปีแรก และมีแนวโน้มส่งออกได้เพิ่มขึ้นอีกในไตรมาส 4/2558 ธุรกิจคาดว่า การส่งออกจะเติบโตใน 2-3 ปี ข้างหน้าในอัตราแบบก้าวกระโดด

ธุรกิจชิ้นส่วนกล้องถ่ายภาพประเภทเลนส์แก้ว มียอดส่งออกเพิ่มขึ้น จากชิ้นส่วนเลนส์ในกล้อง DSLR ที่มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะตลาดระดับบน กล้อง GoPro ซึ่งเป็นกล้องขนาดเล็กได้รับความนิยมจากกลุ่มคนรุ่นใหม่มากขึ้น กล้อง CCTV และกล้องสำหรับรถยนต์ ลูกค้ายังมีความต้องการต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์หลายรายมียอดขายลดลง เช่น การผลิตแผงวงจรประเภทอุปกรณ์สื่อสาร ยานยนต์ อุปกรณ์การแพทย์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า ยอดส่งออกลดลงในทุกหมวดสินค้า ผลจากเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นลูกค้าหลักยังฟื้นตัวไม่เต็มที่ การผลิตชิ้นส่วนคริสตัลในโทรศัพท์มือถือ รถยนต์ กล้องถ่ายรูป และเลนส์ ส่งออกให้บริษัทแม่ที่ญี่ปุ่น ยอดส่งออกลดลงมาก เนื่องจากเสียส่วนแบ่งตลาดให้คู่แข่งในจีน เพราะมีราคาถูกและเทคโนโลยีทันสมัยกว่า ธุรกิจปรับตัวโดยโอนย้ายสายการผลิตสินค้าประเภทตัวรับสัญญาณความถี่ในโทรศัพท์มือถือเข้ามาผลิตทดแทน แต่ยังคงผลิตได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ เพราะเกิดของเสียในกระบวนการผลิต เช่นเดียวกับ**ธุรกิจตู้เก็บอุปกรณ์คอมพิวเตอร์** ที่ลูกค้าหลักในสหรัฐอเมริกามีคำสั่งซื้อลดลงมาก ผลจากลูกค้าเปลี่ยนนโยบายปรับลดการสต็อกสินค้า ธุรกิจปรับตัวขยายตลาดและพัฒนาสินค้าใหม่ เช่น กล้องอุปกรณ์ไฟฟ้าติดผนัง เป็นต้น

สินค้าเกษตรแปรรูป ตลาดส่งออกยังมีความต้องการต่อเนื่อง ธุรกิจส่งออกอาหารแปรรูปผักผลไม้แช่แข็ง แม้จะมีการแข่งขันสูงด้านราคา แต่ยอดส่งออกสินค้าประเภทถั่วแช่แข็งคงขยายตัวได้ดี ตามความต้องการจากลูกค้า โดยเฉพาะญี่ปุ่น ยุโรป และไนจีเรีย อย่างไรก็ตาม ภัยแล้งในช่วงที่ผ่านมาทำให้ธุรกิจประสบปัญหาวัตถุดิบไม่เพียงพอ ธุรกิจต้องเร่งส่งเสริมการเพาะปลูกและทำประกันราคาพืชผลให้แก่เกษตรกรในเครือข่าย เพื่อให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น แนวโน้มไตรมาส 4/2558 คาดว่ายอดขายเพิ่มขึ้น โดยตลาดญี่ปุ่นยังมีโอกาสเติบโตอีก นอกจากนี้ ธุรกิจได้รับประโยชน์จากเงินบาทอ่อนค่าทำให้กำไรเพิ่มขึ้น **ด้านธุรกิจส่งออกเครื่องปรุงรส หงวาซาบิ และน้ำมันหอมระเหยจากเมล็ดมัสตาร์ด** ยอดขายทรงตัว ตามกระแสความนิยมรับประทานอาหารญี่ปุ่น สำหรับผักผลไม้แช่แข็งประเภทข้าวโพดหวาน มียอดขายลดลง ผลจากปริมาณข้าวโพดหวานในปีก่อนเพิ่มขึ้นทำให้ผู้ผลิตมี stock มาก ส่งผลให้ปีนี้ผู้ผลิตแข่งกันลดราคาเพื่อเร่งระบายสินค้า ประกอบกับไทยถูกกีดกันทางการค้าจากยุโรป แนวโน้มไตรมาส 4/2558 ยอดขายยังคงมีแนวโน้มลดลง

ธุรกิจผลิตเซรามิก หลายรายยังมีแนวโน้มที่ดี โดยเฉพาะสินค้าประเภทเครื่องใช้และของแต่งบ้าน ที่มีลวดลายศิลปะเป็นเอกลักษณ์ เน้นความหรูหราและเป็นสินค้าคุณภาพสูง ยอดขายเพิ่มขึ้นจากการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ตรงกับความต้องการของลูกค้า โดยเฉพาะตลาดอเมริกา กลุ่มลูกค้าโรงแรมระดับ 5 ดาว ส่วนตลาดยุโรปและญี่ปุ่น ยอดขายเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แนวโน้มไตรมาส 4/2558 คาดว่ายอดขายเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ผลจากการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าที่ฝรั่งเศสทำให้ได้คำสั่งซื้อเพิ่ม เช่นเดียวกับ **เซรามิกที่เน้นงานวาดลวดลายด้วยมือ** ยอดขายเพิ่มขึ้นจากตลาดยุโรป อเมริกา และญี่ปุ่น เนื่องจากเป็นสินค้าที่ใช้ฝีมือ ประกอบกับธุรกิจสามารถแก้ปัญหาของเสียจากกระบวนการผลิตได้ จึงมีคำสั่งซื้อล่วงหน้าเข้ามาต่อเนื่อง ส่วน **ยอดขายเซรามิกประเภทเครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร** ที่รับจ้างผลิตให้กับห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ในต่างประเทศยอดขายเพิ่มขึ้น จากความต้องการสินค้าที่มีอย่างต่อเนื่องในตลาดยุโรป และ

อเมริกา และใช้กำลังการผลิตเต็มที่ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจมีข้อสัญญาต้องลดราคาสินค้าลงต่อเนื่อง ทำให้กำไรลดลง ธุรกิจจึงปรับตัวโดยพยายามเลือกผลิตสินค้าที่ให้ margin สูงเป็นหลัก

ธุรกิจผลิตเยื่อกระดาษ มียอดขายเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จากการส่งออกจากยุโรป อเมริกา ตะวันออกกลาง จีน ญี่ปุ่นและอินเดีย ราคาในตลาดโลกอยู่ในระดับทรงตัว แต่ความต้องการเยื่อกระดาษยังมีอยู่มาก ขณะที่ในปีนี้นี้ธุรกิจประสบปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบขานอ้อย เนื่องจากต้องนำขานอ้อยส่วนหนึ่งไปใช้เป็นเชื้อเพลิงผลิตกระแสไฟฟ้า แนวโน้มไตรมาส 4/2558 คาดว่ายอดขายทรงตัว โดยยังคงมีสต็อกพอขายให้ลูกค้าในประเทศเท่านั้น

ธุรกิจเครื่องประดับ ประเภทเครื่องประดับที่ทำจากทอง เพชร เงิน และอัญมณี ยอดส่งออกเพิ่มขึ้นเล็กน้อยตามคำสั่งซื้อจากบริษัทแม่ในยุโรป แต่ชะลอลงจากครึ่งแรกปี 2558 ผลจากบริษัทแม่มีนโยบายทบทวนสต็อกสินค้าก่อนวางแผนการผลิตในระยะต่อไป อย่างไรก็ตาม ยอดส่งออกทั้งปีคาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากปีก่อน

ธุรกิจตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป ประเภทชุดนอน ส่งออกไปฝรั่งเศสและเยอรมัน ยอดส่งออกลดลง ผลจากเศรษฐกิจยุโรปยังไม่ฟื้นตัว รวมทั้งตั้งราคาขายเป็นยูโรจึงได้รับผลกระทบจากค่าเงินยูโรที่อ่อนค่ามาอย่างต่อเนื่อง แม้จะเจรจาขอปรับราคาเพิ่มขึ้นได้บ้าง ธุรกิจปรับตัวโดยรับจ้างผลิตให้กับบริษัทอื่นเพิ่มขึ้น ด้านเงินบาทที่อ่อนค่าทำให้ธุรกิจได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น

โรงสีข้าว มียอดส่งออกปีนี้เพิ่มขึ้นมาก เพราะหันมาส่งออกข้าวเองโดยไม่ผ่านหุงมากขึ้น โดยการส่งออกข้าวนี้เพิ่มขึ้นตามความต้องการของตลาดตะวันออกกลางและแอฟริกา ขณะที่ข้าวเหนียวเพิ่มขึ้นตามความต้องการจากจีน ด้านแนวโน้มไตรมาส 4/2558 คาดว่ายังสามารถส่งออกเพิ่มขึ้นได้

การค้าและการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน

ไตรมาส 3/2558 ภาพรวมสินค้าอุปโภคบริโภคมียอดขายลดลง เว้นแต่สินค้าบริโภคที่จำเป็นยังขยายตัวได้บ้าง ส่วนหนึ่งได้รับอานิสงค์จากภาคการท่องเที่ยวและการค้าชายแดน ขณะที่สินค้าคงทนทั้งเครื่องใช้ไฟฟ้าและรถยนต์ยังหดตัวต่อเนื่อง ผลจากกำลังซื้อลดลง ภาระหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง รวมทั้งผู้บริโภคมีความกังวลต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ สำหรับแนวโน้มไตรมาส 4/2558 คาดว่าธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสินค้าอุปโภคบริโภค มีโอกาสปรับดีขึ้นเนื่องจากเข้าสู่ช่วงเทศกาล

ธุรกิจจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค ส่วนใหญ่ยอดขายลดลง ยกเว้นในห้างค้าส่งค้าปลีกรายใหญ่ ยอดขายเพิ่มขึ้นในกลุ่มสินค้าจำเป็นโดยเฉพาะกลุ่มอาหาร โดยจังหวัดในภาคเหนือตอนบนมีปัจจัยสนับสนุนจากภาวะการท่องเที่ยวที่ดีต่อเนื่อง และกลยุทธ์ของธุรกิจที่ขยายสินค้าให้ครอบคลุมความต้องการของลูกค้าระดับบน รวมถึงยอดขายในจังหวัดชายแดนขยายตัวได้จากการส่งออก ส่วนสินค้าอุปโภคบริโภคยอดขายลดลงเล็กน้อย อย่างไรก็ตาม แม้ว่าภาพรวมยอดขายจะเติบโตแต่ก็ต่ำกว่าเป้าหมาย เช่นเดียวกับ **ธุรกิจค้าส่งค้าปลีกท้องถิ่น จ.นครสวรรค์** ยอดขายเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เป็นผลจากการจัดรายการส่งเสริมการขายต่อเนื่อง และการทำตลาดผ่าน social media แต่จากการที่ธุรกิจแลกเปลี่ยนข้อมูลกับ supplier พบว่าหลายรายยอดขายลดลง **ด้านธุรกิจค้าส่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์** ยอดขายอยู่ในเกณฑ์ทรงตัว แนวโน้มไตรมาส 4/2558 คาดว่าจะดีขึ้น เพราะเข้าสู่ฤดูกาลท่องเที่ยว ขณะที่ **ห้างสรรพสินค้าท้องถิ่นในภาคเหนือตอนบน** ยอดขายสินค้าฟุ่มเฟือยลดลงในทุกหมวด แม้จะจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นยอดขายแล้ว ภาพรวมทั้งปียังลดลงกว่าปีก่อน อย่างไรก็ตาม ยอดขายน่าจะปรับตัวดีขึ้นบ้างในช่วงเทศกาลปลายปี **ธุรกิจค้าส่งค้าปลีกในภาคเหนือตอนล่าง** ยอดขายไตรมาส 3/2558 ลดลงมากตามภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว โดยมีปัจจัยลบทั้งกำลังซื้อผู้บริโภคและรายได้เกษตรกรที่ลดลง รวมทั้งภาระหนี้ครัวเรือน ทั้งนี้ ธุรกิจค้าปลีกส่วนใหญ่คาดว่าจะการฟื้นตัวของ

ยอดขายจะเลื่อนออกไป และกังวลว่าปีหน้ากำลังซื้อของภาคเกษตรจะยังไม่ปรับดีขึ้น เนื่องจากแนวโน้มราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ รวมทั้งผลผลิตอาจได้รับผลกระทบจากปริมาณน้ำในเขื่อนที่อยู่ในระดับต่ำ ประกอบกับมาตรการภาครัฐที่จะช่วยเพิ่มกำลังซื้อยังไม่เห็นชัดเจน ธุรกิจบางรายเห็นว่าอาจต้องรอจนถึงหลังการเลือกตั้ง

ธุรกิจจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า ใน จ.นครสวรรค์ ยอดขายลดลงมาก ผลจากยังไม่มีปัจจัยมากระตุ้นกำลังซื้อ และแนวโน้มในไตรมาส 4/2558 ก็ยังไม่ดีขึ้น ด้าน **จ.ลำปาง** ยอดขายลดลงแต่เริ่มปรับดีขึ้นจากช่วงก่อนหน้า เนื่องจากธุรกิจได้รับงานติดตั้งเครื่องปรับอากาศของหน่วยงานภาครัฐเพิ่มขึ้น แนวโน้มไตรมาส 4/2558 คาดว่า ยอดขายภาครัฐจะดีขึ้นต่อเนื่อง จากการเร่งใช้จ่ายงบประมาณ

ธุรกิจตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ ประเภทรถยนต์เก๋ง ยอดขายยังลดลงมาก ผู้บริโภคไม่มีกำลังซื้อ ประกอบกับสถาบันการเงินเข้มงวดการพิจารณาสินเชื่อ ส่งผลให้สัดส่วนลูกค้าที่ถูกปฏิเสธสินเชื่อเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ รายได้ของศูนย์บริการมีแนวโน้มลดลง เพราะผู้บริโภคระมัดระวังการใช้จ่าย โดยยืดระยะเวลาการเข้าใช้บริการออกไป อย่างไรก็ตาม แนวโน้มปลายไตรมาส 4/2558 ยอดขายอาจปรับดีขึ้นบ้าง ก่อนที่จะปรับเพิ่มอัตราภาษีสรรพสามิตรถยนต์ในต้นปี 2559 อาจทำให้ผู้บริโภคบางส่วนตัดสินใจซื้อ **ประเภทรถยนต์ปิคอัพ** ยอดขายลดลง ตลาดซบเซากว่าที่คาด ผลจากรายได้ภาคเกษตรลดลง ภาคครัวเรือนมีภาระหนี้สิน และความเชื่อมั่นของผู้บริโภคยังไม่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ยอดขายในจังหวัดที่มีปัจจัยสนับสนุนจากภาคการท่องเที่ยว ได้รับผลกระทบน้อยกว่าจังหวัดอื่น

ธุรกิจจำหน่ายรถจักรยานยนต์ ยอดขายลดลงมากทั้งแบรนด์หลักและแบรนด์รอง ตามกำลังซื้อที่ลดลง ทั้งกลุ่มเกษตรกรและแรงงาน ขณะที่บริษัทไฟแนนซ์เข้มงวดในการให้สินเชื่อมากขึ้น แนวโน้มไตรมาส 4/2558 คาดว่า ยอดขายยังคงลดลง แม้บางแบรนด์มีแผนจะออกรุ่นใหม่ แต่คงไม่ช่วยเพิ่มยอดขายมากนัก

เครื่องจักรกลเกษตร ยอดขายลดลงมาก จากกำลังซื้อของภาคเกษตรที่ลดลง ธุรกิจปรับตัวโดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายมากขึ้น แต่ยังไม่เห็นปัจจัยบวกมาช่วยกระตุ้นยอดขาย

ภาคการท่องเที่ยว

ไตรมาส 3/2558 การท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบนมีแนวโน้มดีขึ้น จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะจีนยังเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญ ส่วนลูกค้าชาวไทย กลุ่มประชุมสัมมนามีแนวโน้มดีขึ้น เนื่องจากเป็นช่วงใกล้สิ้นปีงบประมาณภาครัฐ ด้าน**แนวโน้มไตรมาส 4/2558** คาดว่าจะดีต่อเนื่องจนถึงต้นปีหน้า

ธุรกิจโรงแรม ระดับ 4-6 ดาว ใน จ.เชียงใหม่ ไตรมาส 3/2558 อัตราการเข้าพักขยายตัวในระดับสูง จากนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยเฉพาะจีน โดยได้ผลดีจากการขยายเที่ยวบินตรง โดยเฉพาะสายการบินต้นทุนต่ำและเครื่องเช่าเหมาลำ ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางได้สะดวกขึ้น ประกอบกับเชียงใหม่เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ราคาห้องพักและค่าครองชีพต่ำกว่าเมื่อเทียบกับจุดหมายท่องเที่ยวสำคัญอื่น ๆ ทำให้มีความคุ้มค่าเงิน โรงแรมระดับ 6 ดาวบางรายมียอดขายสูงสุดตั้งแต่เปิดดำเนินการจากนักท่องเที่ยวจีนที่เพิ่มขึ้น ขณะที่นักท่องเที่ยวยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย และตะวันออกกลางเพิ่มขึ้นบ้างเช่นกัน ส่วนลูกค้าคนไทยที่เดินทางประชุมสัมมนาปรับตัวดีขึ้น ยอดจองห้องพักประชุมในเดือนกันยายนเพิ่มขึ้น เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐเร่งรัดเบิกจ่ายงบประมาณประชุมสัมมนาก่อนสิ้นปีงบประมาณ 2558 ส่วนการประชุมของภาคเอกชนทรงตัว แนวโน้มไตรมาส 4/2558 คาดว่าอัตราการเข้าพักยังเติบโตต่อเนื่อง ทั้งนี้ การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน เหตุการณ์ระเบิดที่ราชประสงค์ และการอ่อนค่าของเงินหยวนยังไม่ส่งผลกระทบต่อที่ชัดเจน โดยยอดจองห้องพักในเดือนตุลาคม 2558 ซึ่งเป็นช่วงหยุดวันชาติจีนยังอยู่ในระดับสูง เช่นเดียวกับ**ธุรกิจโรงแรมระดับ 4 ดาว จ.เชียงราย** อัตราการเข้าพักเพิ่มขึ้น จากการเริ่มเข้าสู่ฤดูกาลท่องเที่ยว โดยเฉพาะลูกค้าหลักจากเนเธอร์แลนด์ และกลุ่มคาราวานรถยนต์จากคุณหมิง และสิบสองปันนาเข้ามาท่องเที่ยวต่อเนื่อง แนวโน้มไตรมาส 4/2558 อัตราการจอง

ล่วงหน้าเพิ่มขึ้น **ขณะที่ธุรกิจโรงแรม ระดับ 3 ดาว จ.พิษณุโลก** ยอดขายอยู่ในเกณฑ์ทรงตัว นักท่องเที่ยวชาวไทย ลดลงเล็กน้อย ขณะที่ลูกค้าจากกลุ่มประชุมสัมมนาของภาครัฐเพิ่มขึ้น แนวโน้มไตรมาส 4/2558 ยอดขายเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยมียอดจองงานจัดเลี้ยงเพิ่มขึ้นทั้งงานเลี้ยงเกษียณอายุ และงานมงคลสมรส **จ.นครสวรรค์** ยอดขายลดลงจากกลุ่มลูกค้าคนไทยระมัดระวังการใช้จ่าย รวมถึงภาวะการแข่งขันสูง เพราะภายในจังหวัดมีโรงแรมแห่งใหม่เกิดขึ้นอีกหลายแห่ง

ธุรกิจที่พักประเภทเกสต์เฮาส์ จ.เชียงใหม่ ที่มีลูกค้าหลักเป็นชาวยุโรป ยอดขายทรงตัว โดยนักท่องเที่ยวชาวจีนเพิ่มขึ้นมากทำให้สัดส่วนของกลุ่มยุโรปลดลง อย่างไรก็ตาม ด้านรายได้ยังไม่สามารถทดแทนกลุ่มยุโรปได้ เนื่องจากมีพฤติกรรมใช้จ่ายภายในโรงแรมน้อยกว่า

ภาคอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ไตรมาส 3/2558 ภาพรวมธุรกิจทั้งบ้านจัดสรรและคอนโดมิเนียมค่อนข้างซบเซา ผลจากผู้บริโภคเห็นว่าการฟื้นตัวของเศรษฐกิจช้ากว่าที่คาด ประกอบกับสถาบันการเงินระมัดระวังการให้สินเชื่อ ส่วนภาพรวมยอดขายของธุรกิจวัสดุก่อสร้างลดลง มีเพียงบางรายได้งานจากโครงการก่อสร้างภาครัฐเข้ามาช่วยพยุงยอดขายไว้ สำหรับ**แนวโน้มไตรมาส 4/2558** คาดว่าจะทรงตัว และต้องใช้เวลาอีกระยะกว่าจะเห็นสัญญาณฟื้นตัวที่ชัดเจน

ธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ใน จ.เชียงใหม่ โดยเฉพาะ**ธุรกิจคอนโดมิเนียม**มียอดขายลดลงตามกำลังซื้อผู้บริโภคที่ลดลง สะท้อนจากจำนวนผู้สนใจเข้าชมโครงการลดลง และใช้เวลาตัดสินใจนานขึ้น บางโครงการมีจำนวนลูกค้าทิ้งจองและเงินดาวน์เพิ่มขึ้น ประกอบกับสถาบันการเงินเข้มงวดการพิจารณาสินเชื่อ ธุรกิจปรับตัวโดยนำห้องที่ลูกค้าทิ้งจองมาขายใหม่โดยให้ส่วนลดมากขึ้น คาดว่าการแข่งขันด้านราคาของธุรกิจคอนโดมิเนียมจะยังมีต่อเนื่องตามปริมาณยูนิตเหลือขายที่มีอยู่มาก ด้าน**ธุรกิจบ้านจัดสรร** ยอดขายทรงตัว อย่างไรก็ตาม ธุรกิจบางรายมีสัญญาณจำนวนผู้เข้าเยี่ยมชมโครงการเพิ่มขึ้นจากช่วงไตรมาสก่อน และแนวโน้มไตรมาส 4/2558 คาดว่ายอดขายมีโอกาสปรับดีขึ้น เพราะการเปิดโครงการแห่งใหม่ซึ่งเป็นบ้านระดับราคา 3 - 4 ล้านบาท โดยมีความมั่นใจว่าตลาดบ้านแนวราบยังมีความต้องการต่อเนื่อง

ธุรกิจจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ประเภทผลิตภัณฑ์คอนกรีตรายใหญ่ ยอดขายปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ผลจากการลงทุนในโครงการก่อสร้างภาครัฐ ส่วนใหญ่เป็นงานโครงสร้างพื้นฐาน อาคารสถานศึกษาและโรงพยาบาล งานของภาคเอกชน เช่น ท่าง modern trade ในจังหวัดหัวเมืองหลักและพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน แนวโน้มไตรมาส 4/2558 คาดว่ายอดขายจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ผลจากการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ **ธุรกิจจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ใน จ.เชียงใหม่** ภาพรวมตลาดยอดขายทรงตัว ธุรกิจบางรายได้ประโยชน์จากโครงการก่อสร้างภาครัฐมาช่วยพยุงยอดขายบ้าง ขณะที่งานก่อสร้างของภาคเอกชนโดยเฉพาะลูกค้ากลุ่มโครงการลดลง และพบสัญญาณร้านค้าช่วงมีความเสี่ยงจากการให้วงเงินเครดิตแก่กลุ่มผู้รับเหมาเพิ่มขึ้น แนวโน้มไตรมาส 4/2558 คาดว่ายอดขายจะทรงตัว โดยการลงทุนของโครงการภาครัฐยังคงเป็นปัจจัยสนับสนุน ขณะที่การลงทุนภาคเอกชนคาดว่าจะฟื้นตัวได้ช้า ด้านธุรกิจจำหน่ายวัสดุก่อสร้างใน จ.ลำพูน ยอดขายลดลงมากต่อเนื่องจากครั้งแรกปี จากกำลังซื้อลดลงเพราะราคาพืชผลเกษตรตกต่ำ และครัวเรือนมีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น

ธุรกิจจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ใน จ.ลำปาง ยอดขายทรงตัว แต่ส่วนหนึ่งเป็นผลจากฐานต่ำ เนื่องจากช่วงเดียวกันปีก่อนธุรกิจปิดปรับปรุงร้าน ในช่วงนี้พบว่าลูกค้ากลุ่มผู้รับเหมาได้งานก่อสร้างโครงการภาครัฐเพิ่มขึ้น และยังมีสัญญาณดีต่อเนื่องถึงไตรมาส 4/2558 ส่วนงานภาคเอกชนในจังหวัดลดลงมาก เช่นเดียวกับ **ธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์ไฟฟ้า ประปาใน จ.ลำปาง** ยอดขายลดลงมาก โดยเฉพาะกลุ่มสินค้าตกแต่ง ลูกค้าซื้อสินค้าที่มีราคาถูกแม้คุณภาพ

สินค้าจะด้อยกว่า นอกจากนี้ ยังประสบปัญหาการแข่งขันสูงจาก modern trade ที่มีการตลาดและอำนาจการต่อรองที่เหนือกว่า แนวโน้มไตรมาส 4/2558 คาดว่ายอดขายทรงตัว จากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายเพื่อช่วยกระตุ้นยอดขาย ขณะที่ **ธุรกิจจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ใน จ.พิษณุโลก** ที่เน้นขายให้ร้านค้าช่วงและผู้รับเหมาโครงการ มียอดขายเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่เริ่มพบปัญหาการชำระหนี้ล่าช้าในกลุ่มผู้รับเหมามากขึ้น ส่วนลูกค้าทั่วไปยอดขายลดลงตามภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว ทั้งนี้ คาดว่ายอดขายน่าจะลดลงต่อเนื่องถึงปีหน้า ธุรกิจอยู่ระหว่างพิจารณาปรับลดการลงทุน รวมทั้งลดการให้เครดิตการค้าแก่ผู้รับเหมา และหันไปลงทุนในธุรกิจอื่นเพิ่มขึ้น เช่น การสร้างอาคารพาณิชย์ที่เน้นขายให้ลูกค้าระดับกลาง-บน

ธุรกิจรับสร้างบ้าน จ.นครสวรรค์ ยอดขายลดลงมาก ผลจากลูกค้าที่สั่งจองบ้านแล้วชะลอการตัดสินใจเนื่องจากขาดความเชื่อมั่นในภาวะเศรษฐกิจและรายได้ในอนาคต

ภาคการลงทุน

ไตรมาส 3/2558 ธุรกิจส่วนใหญ่ชะลอแผนการลงทุนออกไป ตามยอดขายที่ลดลง จะมีเฉพาะธุรกิจขนาดใหญ่เท่านั้นที่ขยายการลงทุนในช่วงนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ทั้งเพื่อขยายตลาด ปรับปรุงคุณภาพ และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ใน**ธุรกิจชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์** บางรายนำเข้าเครื่องจักรมูลค่าสูงจากบริษัทแม่เพื่อเปิดสายการผลิตใหม่ ตามแผนที่วางไว้ล่วงหน้า 3-4 ปี **ธุรกิจผลิตเยื่อกระดาษ** ลงทุนนำเข้าเครื่องจักรจากจีนเพื่อผลิตด้วยขามจากกระดาษขานอ้อย วางแผนผลิตเยื่อปอกระเจา ขณะที่ธุรกิจในเครือมีแผนสร้างโรงงานผลิตเอทานอล โรงผลิตกระแสไฟฟ้าจากถ่านหิน และโรงงานน้ำตาล **ธุรกิจแปรรูปผักและผลไม้** ปรับปรุงสายการผลิต และปรับพื้นที่ภายในโรงงานใหม่ให้เป็นมาตรฐานสากล บางรายลงทุนสร้าง silo เพื่อขยายพื้นที่จัดเก็บวัตถุดิบและโรงงานแห่งใหม่เพื่อขยายกำลังการผลิต ด้าน **ธุรกิจโรงแรม** ส่วนใหญ่ลงทุนเพิ่มขึ้น บางรายลงทุนสร้างอาคารใหม่เพื่อเปิดร้านอาหารอิตาเลียน และอาหารญี่ปุ่น เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวและส่งเสริมให้คนท้องถิ่นได้เข้ามาใช้บริการ บางรายลงทุนสร้างห้องประชุมใหม่ เพื่อรองรับตลาดประชุมสัมมนา เช่นเดียวกับ โรงแรมบางแห่งมีแผนปรับปรุงห้องพัก และขยาย lobby ให้กว้างขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ส่วน**แนวโน้มไตรมาส 4/2558** การลงทุนส่วนใหญ่จะเป็นรายที่ลงทุนต่อเนื่องจากไตรมาสก่อน

ภาคการเงิน

สถาบันการเงินยังคงเข้มงวดการพิจารณาสินเชื่อ ทั้งสินเชื่อส่วนบุคคลและสินเชื่อธุรกิจ บางรายเน้นสนับสนุนสินเชื่อเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในกลุ่มธุรกิจรับเหมาก่อสร้างงานภาครัฐ ธุรกิจจำหน่ายวัสดุก่อสร้างที่มีฐานลูกค้าเป็นโครงการภาครัฐ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยว ขณะที่ระมัดระวังการพิจารณาสินเชื่อในกลุ่มธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เนื่องจากเห็นว่ามีความเสี่ยงสูงเกินไป โดยจะสนับสนุนเฉพาะรายใหญ่ที่มีศักยภาพเท่านั้น ด้านสินเชื่อเพื่อการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการเลื่อนการลงทุนใหม่ออกไป เนื่องจากยังมีกำลังการผลิตเหลือ ด้านเงินฝาก มีการทยอยออกผลิตภัณฑ์เพื่อทดแทนเงินฝากที่ครบกำหนด เพื่อรักษาระดับลูกค้าเดิมเอาไว้ รวมถึงเสนอการลงทุนในรูปแบบอื่น ๆ ที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า เช่น กองทุนรวมของบริษัทในเครือ ด้าน NPL สถาบันการเงินใช้มาตรการเชิงรุกเพื่อลดผลกระทบจากเศรษฐกิจชะลอตัว โดยให้ฝ่ายบริการลูกค้าเข้าเจรจาลูกค้าก่อนเกิดปัญหา และเสนอปรับเงื่อนไขการผ่อนชำระเพื่อประคับประคองธุรกิจในช่วงนี้

ต้นทุนและการปรับราคา

ไตรมาส 3/2558 ต้นทุนของธุรกิจส่วนใหญ่ทรงตัว และคาดว่าใน**ไตรมาส 4/2558** จะไม่เปลี่ยนแปลงไปจากปัจจุบันมากนัก ด้านการปรับราคาแตกต่างกันไปในแต่ละธุรกิจ **ธุรกิจที่สามารถปรับขึ้นราคาขายได้** ได้แก่ ธุรกิจเซรามิก ในรายที่เน้นการออกแบบผลิตภัณฑ์และงานดีไซน์ใหม่ สำหรับตกแต่งบ้าน สำนักงานและเครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร สามารถส่งผ่านราคาได้ตามต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ธุรกิจแปรรูปสินค้าเกษตร อาหารแช่แข็ง และหัวเชื้อแต่งกลิ่น สามารถทยอยปรับขึ้นราคาได้ ธุรกิจโรงแรมบางแห่ง สามารถขอปรับราคาห้องพักจากบริษัททัวร์กลุ่มที่รับนักท่องเที่ยวจีนและรายใหม่ได้เพิ่มขึ้น ธุรกิจค้าส่งค้าปลีกสินค้าอุปโภคบริโภคขนาดใหญ่ สามารถส่งผ่านราคาได้ตามต้นทุนที่เพิ่ม รวมทั้งปรับไปขายสินค้าที่มีกำไรสูงให้มากขึ้น **ธุรกิจที่สามารถปรับราคาขายได้บางส่วน** ธุรกิจส่งออกชุดนอนสำเร็จรูป สามารถเจรจาขอปรับราคาเพิ่มขึ้นได้บางส่วน **ธุรกิจที่ไม่สามารถปรับราคาขายได้** ได้แก่ ธุรกิจชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่ปรับราคายากและลูกค้ามีอำนาจต่อรองสูง แนวโน้มราคาลดลงจากการเปลี่ยนเทคโนโลยี ธุรกิจเครื่องประดับอัญมณี ไม่สามารถปรับราคาได้ ราคาถูกกำหนดราคาขายจากบริษัทแม่ ขณะที่เศรษฐกิจในประเทศลูกค้ายังไม่ตื่นอก นอกจากนี้ **บางธุรกิจปรับลดราคาสินค้าลง** เช่น การส่งออกข้าวโพดหวาน ผลจาก stock อยู่ในระดับสูง ทำให้การแข่งขันสูงขึ้น ประกอบกับอุปสงค์ในตลาดโลกยังไม่ตื่นอก ธุรกิจเซรามิกรายที่รับจ้างผลิตให้กับลูกค้ารายใหญ่ ต้องปรับลดราคาขายสินค้าเดิมลงอย่างต่อเนื่องตามนโยบายของธุรกิจ ธุรกิจจำหน่ายรถยนต์/รถจักรยานยนต์ ต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายเพื่อกระตุ้นยอดขาย ส่งผลให้สัดส่วนกำไรลดลง

แรงงาน

ธุรกิจบางส่วนขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะฝีมือและทักษะด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะใน **ธุรกิจชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์** รายที่กำลังขยายการผลิต ต้องการพนักงานที่มีทักษะภาษาอังกฤษและญี่ปุ่น และต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นเพื่อเปิดสายการผลิตใหม่ **ธุรกิจแปรรูปอาหาร** รายที่ขยายสายการผลิตใหม่ประสบปัญหาขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะในช่วงผลผลิตออกสู่ตลาดมาก จึงปรับตัวขอโควตาแรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้น และนำเครื่องจักรมาใช้เพิ่มเติม เช่นเดียวกับ **ธุรกิจผลิตเซรามิก** นำเครื่องจักรอัตโนมัติมาใช้เพื่อทดแทนแรงงานและลดต้นทุน **ธุรกิจเครื่องประดับ** ประสบปัญหาแรงงานฝีมือหายาก เพราะเป็นงานที่มีรายละเอียดในการผลิตและต้องใช้ทักษะสูง **ธุรกิจจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า** ขาดแคลนช่างฝีมือติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ขณะที่ประสิทธิภาพแรงงานยังไม่ทัดเทียมกับค่าจ้างที่เพิ่มขึ้น

เพื่อความเจริญอยู่ **ที่**ดี
อย่างยั่งยืนของไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ
68/3 อ.โชคณา ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300